

ΟΦΕΛΗ, ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ & ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Του Γιώργου Νούτσου

Κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στη σημερινή, εξαιρετικά επίκαιρη ημερίδα. Μόλις πριν τρεις ημέρες τιμήσαμε την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Αναλογιστήκαμε όλοι μας τις ευθύνες που έχουμε και μάλιστα εμείς εδώ στην πόλη μας -πλαισιωμένοι από τους μικρούς μαθητές των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Θα ήθελα να σας θυμίσω τα προχθεσινά λόγια του Πρωθυπουργού κ. Κωνσταντίνου Καραμανλή: «Σήμερα, ακόμη και οι πλέον δύσπιστες φωνές συμφωνούν πλέον στην ανάγκη της ανάληψης συγκεκριμένων, αποτελεσματικών δράσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Η υπόθεση μας αφορά όλους: Παγκόσμιους και υπερεθνικούς φορείς, εθνικές Κυβερνήσεις, Τοπική Αυτοδιοίκηση, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνία των πολιτών. Η συνειδητοποίηση του κατεπείγοντος είναι δεδομένη. Ζητούμενο πλέον είναι η ενεργή αντιμετώπιση...

..... Σ' αυτή τη μεγάλη προσπάθεια για τη ριζική αλλαγή νοοτροπιών και πρακτικών, που δεν ανταποκρίνονται πλέον στις απαιτήσεις των καιρών, οι ενεργοί πολίτες μας δείχνουν το δρόμο. Οι απαιτήσεις των πολιτών, η έμπρακτη απόδειξη ότι οι Ελληνίδες και οι Έλληνες είναι αποφασισμένοι να δράσουν ενεργά για την προστασία του φυσικού, είναι σημαντική πηγή αισιοδοξίας».

Επιτρέψτε μου εδώ να υπογραμμίσω πως σε αυτή την πραγματικά απαραίτητη αλλαγή νοοτροπιών και πρακτικών, συμβάλλει τα μέγιστα και η σημερινή πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο βουλευτής μας και υπουργός, ο Χρήστος ο Φώλιας.

Σήμερα θα ήθελα να σας περιγράψω με αδρές γραμμές τα «Οφέλη, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των Εναλλακτικών Μορφών Ενέργειας», ορμώμενος από την σχετική εμπειρία μου μέσα από τα αρμόδια όργανα της ΚΕΔΚΕ και επωφελούμενος από τις συζητήσεις που έχω με τους μηχανικούς για τα θέματα αυτά που μας απασχολούν καιρία ως ΟΤΑ. Και ακριβώς να καταλήξω στη συνεργασία ΟΤΑ και κεντρικής κυβέρνησης πάνω στο ζωτικό αυτό ζήτημα.

Σχεδόν το 95% της ατμοσφαιρικής και ένα σημαντικό μέρος της θερμικής ρύπανσης οφείλεται στην παραγωγή, στο μετασχηματισμό και στη χρήση των συμβατικών καυσίμων (άνθρακας και πετρέλαιο).

Στην προσπάθεια αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων αναπτύσσεται η αξιοποίηση σειράς *εναλλακτικών μορφών ενέργειας*, όπως η ηλιακή, η αιολική, η υδροηλεκτρική, η βιομάζα, η γεωθερμία κ.ά., οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά τα εξής:

I δεν εξαντλούνται, είναι δηλαδή *ανανεώσιμες* και

I η αξιοποίησή τους γίνεται με μεθόδους που δεν επιβαρύνουν σημαντικά το περιβάλλον, είναι δηλαδή *ήπιες*.

Καθώς λοιπόν οι ανανεώσιμες / εναλλακτικές και ήπιες μορφές ενέργειας είναι οι μόνες ενεργειακές πηγές που δεν συνδέονται με την επιβάρυνση της ατμόσφαιρας, όσον αφορά τις εκπομπές αερίων που συμβάλλουν στη δημιουργία του φαινομένου του θερμοκηπίου, η αξιοποίησή τους μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

Αυτό είναι ιδιαίτερα πιθανό σήμερα όπου επιπλέον υπάρχει μια ποικιλία τεχνολογιών και συστημάτων, τα οποία σε ευνοϊκές συνθήκες επιτρέπουν στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας να ανταγωνίζονται οικονομικά τις συμβατικές.

Τα κυριότερα οφέλη από την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι:

I Ενεργειακά και οικονομικά οφέλη

Η παγκόσμια αγορά των τεχνολογιών που αξιοποιούν τις ανανεώσιμες πηγές είναι ταχύτατα αναπτυσσόμενη και μια ενδεχόμενη ταχεία διεύρυνση σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο προσφέρει πολύ σημαντικές προοπτικές για την ανάπτυξη των εμπορικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, λόγω του αποκεντρωτικού τους χαρακτήρα προσφέρουν απασχόληση σε τοπικές εταιρείες και δυνατότητες για βιομηχανική ανάπτυξη. Μια σημαντική περιφερειακή διάσταση που πρέπει να απασχολήσει δεόντως εμάς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ακόμη αυξάνουν την ποικιλία από ενεργειακές πηγές, ιδιαίτερα σε σημεία όπου το δίκτυο πάσχει και ενισχύουν την ενεργειακή ανεξαρτησία και ασφάλεια μιας χώρας. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι γεωγραφικά διεσπαρμένες και συνεπώς βοηθούν το ενεργειακό σύστημα, δίνοντας τη δυνατότητα να καλύπτονται οι ανάγκες σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μειώνοντας ταυτόχρονα τις απώλειες μεταφοράς ενέργειας. Τέλος μπορούν να ενισχύσουν τον τουρισμό, βελτιώνοντας την ποιότητα σε ορισμένους τομείς, όπως, για παράδειγμα, στον οικοτουρισμό.

I Κοινωνικά οφέλη

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συμβάλλουν αποφασιστικά στην «αειφόρο ανάπτυξη». Εμφανίζουν μικρότερους κινδύνους για την υγεία και μικρότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε σύγκριση με τις συμβατικές πηγές ενέργειας. Επίσης μπορούν να αποτελέσουν σε πολλές περιπτώσεις μοχλό για την αναζωογόνηση οικονομικά και κοινωνικά υποβαθμισμένων περιοχών και πόλο έλξης για την τοπική ανάπτυξη με την προώθηση σχετικών επενδύσεων.

Περιβαλλοντικά οφέλη

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δύναται να απαντήσουν στο περιβαλλοντικό πρόβλημα για τη σταθεροποίηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και των υπόλοιπων αερίων του θερμοκηπίου.

Οφέλη για την απασχόληση

Η αξιοποίηση σε μεγάλο βαθμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της απασχόλησης. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν 400.000 νέες θέσεις εργασίας, αν επιτευχθούν συγκεκριμένοι στόχοι για την διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (υποκατάσταση του 15% στο σύνολο του ενεργειακού ισοζυγίου). Η σχετική βιομηχανία απασχολεί ήδη 110.000 ανθρώπους σε περίπου 700 μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), με εργατικό δυναμικό που πολύ συχνά αποτελείται από προσωπικό υψηλού επιπέδου.

2.1.2 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορούν να συνοψισθούν στα ακόλουθα σημεία:

- I Είναι πρακτικά ανεξάντλητες ενεργειακές πηγές

- I Παράγονται εγχώρια.

- I Οι εγκαταστάσεις τους σχεδιάζονται ανάλογα με τις ανάγκες των χρηστών (μικρές ή μεγάλες, θερμικές ή ηλεκτρικές).
 - Είναι φιλικές προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο
 - Τα κυριότερα μειονεκτήματα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τα οποία εμποδίζουν την ευρεία αξιοποίησή τους, είναι:

- I Το δυναμικό τους είναι εξαιρετικά διεσπαρμένο συνήθως, και συνεπώς είναι δύσκολο να συγκεντρωθεί σε μεγάλα μεγέθη ισχύος.

I Παρουσιάζουν διακυμάνσεις στη διαθεσιμότητά τους απαιτώντας την εφεδρεία άλλων ενεργειακών πηγών ή επιπλέον δαπάνες αποθήκευσης.

I Η χαμηλή διαθεσιμότητά τους οδηγεί σε χαμηλό συντελεστή χρησιμοποίησης των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσής τους.

I Σχετικά υψηλό κόστος ανά μονάδα εγκατεστημένης ισχύος.

Σε κάθε περίπτωση οι πολυάριθμες εφαρμογές αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η εμπειρία αντιμετώπισης προβλημάτων περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συσσωρεύεται από αυτές δημιουργούν με την πάροδο του χρόνου ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για την ελάφρυνση κάθε μορφής ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων.

Κάνοντας στο σημείο αυτό μια σύντομη αναφορά στον τόπο μας, τα Γρεβενά, επιτρέψτε μου να αλλάξω τη ροή της τοποθέτησής μου. Τα Γρεβενά ένας τόπος ευλογημένος απ το Θεό, μπορούν και στο πρωτόγνωρο και ανταγωνιστικό πεδίο, αυτό να παίξουν πρωτεύοντα ρόλο. Η ορθολογική εκμετάλλευση των υδατικών πόρων, υπόγειων και υπέργειων, καθίσταται πρώτιστη προτεραιότητα.

Είμαι αντίθετος στο ανεξέλεγκτο στήσιμο μικρών υδροηλεκτρικών, που και προβλήματα πολλαπλά δημιουργούν και σοβαρά δεν συνεισφέρουν στην παραγωγή σημαντικών ποσοτήτων πράσινης ενέργειας. Για το νομό μας, θεωρώ πως η μεθοδική προσέγγιση του θέματος της δημιουργίας ταμειυτήρα στην περιοχή της Αετιάς, είναι πιθανώς η λύση, που και προβλήματα ύδρευσης και άρδευσης θα λύσει και στην ανάπτυξη του τόπου μας θα συμβάλλει, μέσα από την αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού και τέλος θα συμβάλλει σημαντικά στην παραγωγή αξιόλογων ποσοτήτων πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας.

Σ' αυτό το σημείο ως Δήμαρχος Γρεβενών και Πρόεδρος της ΤΕΔΚ Νομού Γρεβενών οφείλω να θυμίσω το σημαντικότερο Πρωτόκολλο συνεργασίας για την εκπόνηση ενός ειδικού προγράμματος Ενεργειακής Αποδοτικότητας σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που θ' απευθύνεται στους ΟΤΑ και τους δημότες και μέσω του οποίου θα υλοποιηθούν έργα και

δράσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας, που υπεγράφη τον περασμένο Νοέμβριο, στη Θεσσαλονίκη, από τον Πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ κ. Νικήτα Κακλαμάνη και τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης κ. Κώστα Μουσουρούλη.

Όπως είχε τονιστεί τότε:

Βασικός στόχος του Προγράμματος είναι ο προσδιορισμός και η εφαρμογή δράσεων και αποδεδειγμένων καλών πρακτικών για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στα κτίρια και το δομημένο περιβάλλον, η μείωση του ηλεκτρικού φορτίου αιχμής, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των δημοτικών μέσων μεταφοράς, η ανάπτυξη σχεδίων αστικής κινητικότητας, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη χρήση και διαχείριση της ενέργειας, καθώς και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας και η εφαρμογή τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μικρής κλίμακας.

Ειδικότερα, το Πρόγραμμα στοχεύει:

- Να καταστήσει τις πόλεις και τις τοπικές κοινωνίες βιώσιμες μειώνοντας τις πηγές της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και αναβαθμίζοντας τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών
- Να συμβάλλει στην εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και πρακτικών από τους καταναλωτές
- Να κινητοποιήσει τις Δημοτικές αρχές να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων βιώσιμων πόλεων και εφαρμογής καλών πρακτικών βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτίρια, υπαίθριους χώρους, υποδομές και γενικώς στο σύνολο του αστικού ιστού
- Να ενημερώσει κι ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σε θέματα αποδοτικής χρήσης της ενέργειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν ληφθούν από τα κράτη- μέλη άμεσα μέτρα, το κόστος της ενέργειας που καταναλώνεται θα μπορούσε να μειωθεί μέχρι το 2020 κατά 100 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ θα αποφευχθεί η παραγωγή 780 εκατομμυρίων τόνων διοξειδίου του άνθρακα ετησίως.

Η υλοποίηση του Προγράμματος «ΥΠΑΝ – ΚΕΔΚΕ», θα γίνει στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 – 2013 μέσω του Επιχειρησιακού

Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα, ενώ για το συντονισμό της συνεργασίας έχει συσταθεί Τεχνική Γραμματεία αποτελούμενη από στελέχη της ΚΕΔΚΕ, του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και του ΥΠΑΝ.

Το πλαίσιο αυτό στενής συνεργασίας, ΟΤΑ και κυβέρνησης, περιφέρειας και κέντρου θα πρέπει να έχει τη δυναμική (και είναι δικό μας χρέος να ενισχύσουμε τη δυναμική αυτή) για αλλαγές και καινοτόμες δράσεις στο περιβαλλοντολογικό τομέα.

Δράσεις και πολιτικές σήμερα για να εξασφαλίσουμε ένα μέλλον ποιότητας αύριο.

Σας ευχαριστώ.